

močno razdrapala. Sedaj se je isto za silo popravilo. Nov strelovod je naredil in streho na zvoniku popravil in pobarval klepar Franc Tašker iz Celja v popolno zadovoljnost; ga priporočamo vsakemu! — V nedeljo dne 21. t. m. se je pri Jungerti vršila lepa nedelja. Visoko na hrbu ležeča cerkviča, sedaj prenovljena, je privabila v svojo notranjost obilo romarjev.

Sv. Križ na Slatini. 280 pevcev je prispelo na petletnico pevskega društva »Sloga« v nedeljo dne 14. julija k nam. Med popoldansko gozdno veselico se je zrušil gospod Plevnik, tapetnik iz Celja. Kot član celjske »Oljke« je sodeloval pri dopoldanskem koncertu. Z drugimi tovariši vred je bil najboljši voje. Nenadna smrt je pretresla vse. S sočutjem je zrl občinstvo na silno žalujočo soprogo rajnega. Naj v miru počival! — Isti dan se je pripetila strašna avtomobilna nesreča v Krapini v sosedni Hrvaški. Zrtov sta postali dve ženski. — Dne 13. t. m. je prišel prizidek k Društvenem domu srečno pod streho. Ponosno gleda nova zgradba črez dosedanji dom in hvali dobrotnike, ki so omogočili povečanje, med njimi posebno gospoda Drogenika, ravnatelja ljudske posojilnice v Mariboru, ki je prispeval 680 Din, gosp. Zemljiča, župnika pr Sv. Tomažu, ki je daroval 250 Din, in daleč naokrog dobro znanega gospoda Ogrizeka, križevskega gostilničarja, ki nam je poklonil v denarju 750 Din, v blago pa toliko, da menda niti gospa Ogrizek ne ve koliko. Bog jih blagoslovi!

Kapele. V nedeljo dne 14. t. m. nas je obiskal gospod kmetijski referent Ambrož ter nas poučeval o vinogradstvu. Oglede si je tudi sadne vrte. Navduševal nas je za sadjerejo ter je priporočal dobre vrste. Ker smo blizu Zagreba, nam je priporočal za razširjenje vrsto: Šarlamovski. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je dobila od gospoda velikega župana brezplačno tobačnega izvlečka, za kar se člani lepo zahvaljujejo. Popoldne je imela godba požarne brambe proslavo 75letnice, ki se je izvrstno obnesla. Kapele res napredujejo. Celu Posavje nima tako lepega Gasilskega doma, ki ni samo shramba za brizgalno, temveč tudi dom splošne ljudske izobrazbe in prosvete.

Pranje brez mila je ravno tako nemogoče kakor brez vode. To mnenje ne prevladuje samo pri vseh dobrih gospodinjah, temveč tudi pri znanstvenikih, ki so proučevali problem pranja. Glej oglas »Gazela«.

Hranilnica in posojilnica v Črni, r. z. z n. z., ima dne 31. julija 1929, ob 14. uri (ob dveh popoldne) v prostoru posojilnice pri Drogeniku svoj redni letni občni zbor z naslednjim sporedom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in rač. preglednika. 3. Potrjenje letnega računa. 4. Privoljenje remuneracije načelstva. 5. Služajnosti. — Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del zadrušnikov. Ako bi tega ne bilo, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno brez oziroma na število navzočih zadrušnikov (§ 35). — Načelstvo. 884

Strojno in cilindri olje za mlatilnice dobite v trgovini Fran Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 883

Vinorodno posestvo, malo, snažno urejeno, 15 minut od cerkve, se z letošnjim pridelkom takoj proda: Matej Januš, pos., Sv. Marjeta ob Pesnici. 885

Mlinarskega učenca, poštenih staršev, sprejemem takoj: Ciril Pečnik, umetni mlin, Studenice pri Poljčanah. 882

Fotografski aparat in klarinet Es, skoro nov, proda po ugodni ceni: Ferdo Meško, Velika Nedelja. 881



Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 20. t. m. so pripeljali špeharji iz 8 občin 17 zaklanih svinj, kmetje pa 15 vozov sena, 2 voza otave, 1 voz slame in 2 voza škopa, 15 vozov krompirja, 6 voz čebule, 4 voze kumerc. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din. Seno je bilo po 75—90, otava 90, slama 45—50, 1 komad škopa 2 Din. Krompir je bil po 1.75, čebula 4, ena kumarca 0.50—3. Pšenica je po 2.25—2.50, rž 2, ječmen 1.40—1.75, oves 1.50—1.75, koruza 2—2.50, proso 2.25—2.50, grah po 5—6. Kokoš komad 35—40, par piščancev 30—70, raca 15—40, gos 45—80, domači zajec 10—30. Česen 15, 1 glava svežega zelja 2—5, gobe 1, borovnice 2, maline 10, grozdčije 4—5, hruške 8—10, suhe slive 10—12, breskve 26—28. Mleko 2.50—3, smetana 12—14, surovo maslo 36—40, jajca 1.25—1.50, med 20 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na mariborski svinjski sejem dne 19. julija so prignali 203 svinj. Cene so bile sledeče: prašički 5 do 6 tednov 155 do 190 Din, 7—9 tednov 250—300 Din, 3—4 mesce 350—400 Din, 5—7 mesecev 450—600 Din, 8—10 mesecev 750—800 Din, enoletne svinje 1000—1200 Din. 1 kg žive teže se je prodajal po 10—12.50 Din, 1 kg mrtve teže po 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 142 komadov.

*

Gospodarska obvestila.

Živinozdravnik Fr. Pirnat v Mariboru.

Nov način pitanja svinj.

Pretekli božični praznike sem preživel pri sorodnikih na Dunaju. Imel sem tam priliko nabaviti si precejšnjo množino strokovnih knjig, med njimi tudi onih, ki jih izdaja že izza l. 1920, torej izza časa, ko se je nahajala naša sosednja država pred gospodarskim prepadom, posebna založna družba po skrajno nizkih cenah in z namenom, da omogoči vsakemu kmetovalcu čitanje teh izbornih zvezkov.

Omenjena družba »Scholle-Verlag« imenujemo jo po domače »Gruda« — ima svojo zalogo knjig tudi v Leipzigu na Saksonskem za Nemčijo in v Zürichu za Švico. Njene knjige se torej čitajo skoraj po vsej srednji Evropi.

Posebno sem se poglobil v 67 strani obsegajoči zvezek št. 105, ki je l. 1927 izšel opremljen s 24 slikami že v tretji pomnoženi in izboljšani izdaji. Spisal ga je inž. Rudolf Rauninger, ravnatelj nižje-avstrijske kmetijske deželne šole v Edelhofu. Zvezek ima naslov: »Praktična svinjereja z dodatkom o klanju svinj po deželi in o popolnem vnovčenju svinje.« Iz predgovora sem povzel med ostalim, da je druga izdaja tega zvezka natisnjena v 6000 izvodih pošla tekom dobrih dveh let.

Da je v vsaki živinorejski knjižnici, ki jo izda omenjena družba, obdelano poglavje o krmljenju temeljito, vendar ne preobširno, hkrati pa skrajno poljudno, razume se samo ob sebi.

V navedeni knjižnici pisatelj prav toplotno priporoča krmljenje svinj s suho.

torej ne kuhano krmo in s pomočjo samodelujočih naprav ali avtomatov, ker se na ta način dajo svinje opitati ali odebiliti v prav kratkem času.

Krmljenje s suho hrano ima namreč te-le prednosti:

1. Prihrani se drago kurivo, katero se le s težavo dobavlja.

2. Hrano je mogoče naenkrat nasipati v avtomat za več dni.

3. Svinje utegnejo žreti kadar in kolikor se jim zljubi. Vsled tega pogostokrat in dalj časa ležijo, kar je za opitanje izredne važnosti.

4. Svinje morejo hrano dobivati iz aparata počasi, ker priteka hrana le po malem. Vsled tega jo dobro zgrizejo in oslinijo, čemur je posledica boljša prebava in izraba hrane.

Iz avtomata namreč pada, odnosno se siplje hrana v korito na ta način, da se v njem premika železni vzvod sem in tja. To premikanje vzvoda pa povzročajo svinje same in sicer z rilcem. Že tekom prvih ur se priučijo svinje takl napravi in prehod od kuhane do suhe hrane ni potreben.

Da naglo opitamo svinje do teže 90 do 110 kg, je treba pričeti s krmljenjem suhe hrane že tedaj, ko so dosegle približno težo 40 kg. Pitanje traja le 6 do 7 tednov.

Za svinje, ki so opitane s suho hrano, plačujejo v sosednji Avstriji mesarji radi boljše kakovosti mesa redno višje cene, na dunajskem trgu pa se tako opitane svinje najdražje prodajajo.

Izkušnja je pokazala, da pridobijo svinje dnevno 1 kg, posamezne celo do 1½ kg težine. Ker pa so med njimi tudi posamezne take, ki kakoršnokoli hrano slabo izkoriščajo, niso torej, kakor pravimo: ješče, je priporočljivo one, katere pitamo, tehtati vsakih 14 dni, da dobimo jasno sliko o teži in o tem, ali se pitanje izplača. One svinje, ki kot slabe izkoriščevalke hrane pridobivajo na teži dnevno le ½ kg, naj se pravčasno zakoljejo.

Najizdatnejša hrana je v prvih 4 tednih dobro pretrgan ječmenov zdrob, kateremu dodamo 6 do 10 odstotkov ribje moke. Za krmljenje v poslednjih 2 do 3 tednih pa se je izborna obnesla zmes enakih delov ječmenovega in koruznega zdroba z dodatkom 6 do 10 odstotkov ribje moke.

Dnevno požre svinja, ki se na ta način pita, 4 do 5 kg hrane.

Dodatek ribje moke je neobhodno potreben, ako hočemo doseči svoj cilj, ker vsebuje ribja moka izredno mnogo beljakovin, masti (tolšče) in raznovrstnih soli, ki povzročajo žejo. Vsled tega je potrebno, da imajo svinje v oddelku, kjer se nahajajo, takorekoč noč in dan posebno posodo z dobro pitno vodo.

Ker svinje mnogo polegajo, prihrani se tudi precej nastila; puščajo namreč odpadke, ki dajejo izboren gnoj, v posebnem kotu, iz katerega jih je prav lahko odstraniti.

Na enak način se priporoča pitanje starih plemenskih svinj in takih odsluženih — rezanih — merjascev.

Ribjo moko, katero naši gospodarji žal še premalo upoštevajo, ima v zalogi

Kmetijska družba v Mariboru, Meljska cesta 12, v Celju pri kolodveru, v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic, v Ivanjkoveh pri g. Lovro Petovarju, v Murski Soboti pri tvrdki Čeh in Gaspar, v Ptujju pri Kmetijskem društvu.

Kdor želi pojasniti v svrhu, da si napravi omenjeni avtomat v svinjaku, sem mu začasno srčno rad na razpolago s primernim nasvetom osebno.

Ako pa se mi posreči dobiti načrt takega avtomata, skušal bom priobčiti ga v enem ali drugem listu, ki se po želji čita s prevdarkom.

*

Javno uprašanje na finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Naše slovensko vinogradništvo že preživlja leta in leta težko krizo. Da prodajo vinogradniki svoj pridelok v okolici mest, trgov ter sploh prometnih krajev, se poslužujejo vinotočev. Čas vinotoča, a le v okolici, kjer ima vinogradnik vinograd, traja tri mesece. Koliko vinotočev ne prodaja v tej omejeni dobi niti ene tretjine vinskega pridelka. Smo v državi izenačenih zakonov. Nerazumljivo nam je, da ima lahko v Mariboru kak Dalmatincev po več krčem, v katerih toči lastni pridelok neomejeno dobo. Ne samo to, on celo prodaja dalmatinsko vino dalje proti kontrolnemu listu. Dalmatincev vendar ne poseda vinogradov v mariborski okolici in vendar uživa slobodno ugodnosti vinotoča kar na več mestih daleko preko po zakonu dovoljenem roku. Slovenski, v krizi živeči vinogradniki bi želeli od finančnega ravnateljstva na zgorajna dejstva pojasniti, ker sicer bodo priromali v javnost z dejstvi, ki bodo današnja notico razsviitljila v drugi luči!

Živinska razstava v Ljutomeru. V okvirju industrijsko-obrtno in kmetijske razstave, ki bo v tednu od 11. do 17. avgusta t. l. v Ljutomeru, se pripravljata tudi posebna živinska razstava, ki obeta biti zelo zanimiva. Živina bo razstavljena na obširnem prostoru Serševnega loga v soboto dne 17. avgusta. Obsegala bo oddelek za konje toplokrvnih pasem, oddelek za plemensko govedo simodolske, pingavske in marjadverske pasme in oddelek za kokoši štajerske pasme. Posebni svinjski oddelek mora žal iz veterinarsko-policijskih razlogov izostati. Odbor, v katerem so zastopani poglavar in oblastna samouprava po svojih strokovnjakih, nadalje okrajni zastop, konjerejsko društvo, mestna občina, dirkalno društvo in drugi činitelji, je pričel z obširnimi pripravami. Dne 15. in 16. julija je odbiral po občinah blago, ki je primerno za razstavo. Razstavljenih bo okoli 80 konj, 150 glav govedu in 20 gajb kokoši.

Prijave za znižanje dopolnilnega davka na zemljarino. Davčni zavezanec, ki ima pravico za znižanje dopolnilnega davka, mora predložiti te prijave do 31. julija t. l. brez pravice do nadaljnjega podaljšanja roka. Dopolnilni davek se zniža pod naslednjimi pogoji: 1. da se davčni zavezanec izključno bavi samo s kmetijstvom, 2. da obdeluje svoje posestvo sam ali s člani svoje družine, 3. da ima več kakor pet članov rodbine, 4. da dopolnilni davek ne presega 5000 Din, 5. da vloži prijavo v odrejenem roku na predpisanem obrazcu. V smislu zakona se za člane skupnega gospodarstva po tem zakonu ne morejo smatrati: 1. osebe,

ki so za stalno odsotne (za stalno odsotne se ne smejo smatrati osebe, ki bivajo izven doma zaradi odslužitve kaderskega roka, šolanja, zdravljenja itd.); 2. osebe, ki se bavijo poleg kmetovništva ali izključno z obrtjo, industrijo ali drugim pridobitnim poslovanjem ali s samostalnimi poklicem, ki je podvržen pridobitni; 3. osebe, ki so v razmerju stalne javne ali privatne službe; 4. žene in otroci oseb, omejenih v točkah 2 in 3; 5. hišno služabništvo in namaščenci. — Prijave se morajo vložiti pri pristojnem občinskem oblastvu na predpisanih obrazcih, ki se dobe pri omenjenem oblastvu. Prijavo mora vložiti zavezanec zemljarine. Prijavo zamore vložiti tudi pooblaščenec, priložiti pa mora tozadevno pooblastilo. — Na zahtevo davčnega zavezanca mora izpolniti prijavo pristojno občinsko oblastvo po izpevedbah zavezanca. Prijave, ki se predložijo popretek odmerjenega roka, se za nižjo dopolnilnega davka ne bodo upoštevale. Za resničnost števila članov skupnega domačega gospodarstva kakor tudi za podatke po točki 1—5 je poleg davčnega zavezanca odgovorno tudi občinsko oblastvo.

Tehniške sekcije. Minister za gradbe je 1. julija t. l. izdal naredbo, s katero se za zunanjo izvršno tehnično službo ministrstva za gradbe ustanovljajo po posameznih oblastih tehniške sekcije. Na področju oblastne tehniške uprave v Ljubljani se ustanovi 6 tehničnih sekcij: v Ljubljani, Novem mestu in Kranju, v Celju (okrajji Celje, Gornji grad, Konjice, Slovenjgradec, Šmarje—Rogatec-Kozje), v Mariboru (okrajji Maribor levi breg, Maribor desni breg, Prevalje, Ptuj), v Murski Soboti (okrajji Dolnja Lendava, Murska Sobotica, Ljutomer-G. Radgona, Čakovec in Prelog).

Oproščanje zadrug od plačevanja taks. Na predlog finančnega ministra in v soglasju z ministrskim predsednikom je Nj. Vel. kralj 18. julija podpisal zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o taksah iz leta 1921. Te spremembe oproščajo razne zadrug taks. Tako se zadrug državnih uslužbencev, ki so osnovane z nalogo, da državnim uslužbencem zidajo ali nabavijo stanovanjske hiše, ako se pri tem ne bavijo s prodajanjem hiš in dajanjem v najem v svrhu špekulacije, oproščajo taks za nakup in prenos zemljišč in stavb, za vpis v zemljiško knjigo in za sklepitev posojil za zidanje hiš. Vodne zadrug v celi državi se oproščajo vseh taks, ki jih te zadrug na Hrvaškem in v Vojvodini ne plačujejo po veljavnih predpisih. Istotako se oproščajo taks najetja posojil vodnih zadrug, kakor tudi potrdila o izplačilu podpore oškodovancem. Finančni minister more oprostiti kmetijske in obrtniške zadrug, ustanovljene po združnem zakonu od 3. decembra za Srbijo, a ravnotako istovetne zadrug v vseh delih kraljevine, ako članom ne delijo dividend in rezervnih zakladov ter upravnim in nadzornim odborom ne delijo tantijem (nagrada) za njihovo združno delovanje, od plačevanja taks z rešitvijo, v kateri se točno navede vzroke oprostitve.

Pogoji za sprejem v oblastno kmetijsko šolo v št. Jurju ob južni žel. Novo šolsko leto 1929-30 se začne dne 7. oktobra ter traja polnih 12 mesecev. Sprejme se 32 gojencev, deloma na prosta, deloma na plačujoča mesta in sicer v prvi vrsti le kmečke sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah kot bodoči gospodarji. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 20 let stari, le izjemoma

se sprejme tudi starejše prosilce, ako se predvideva posebna marljivost in discipliniranost. Sprejme se prosilce, ki imajo vsaj 4 razrede osnovne šole, le iz krajev z manj razredi se sprejmejo tudi drugi, uprava se pa lahko po vstopu s kratkim izpitom iz čitanja, pisanja in računstva prepriča, dali je prosilec zmožen slediti pouku. Ob vstopu prejšnje prosilce zavodni zdravnik. Na prosta mesta se sprejmejo le kmečki sinovi iz mariborske oblasti, na plačujoča tudi iz ljubljanske oblasti. Vsi gojenci stanujejo v internatu. Mesečna oskrbovalnina za plačujoče znaša 150 Din. Gospodarsko jačji naj zaprosijo že iz početka za plačujoče mesto radi itak nizke oskrbovalnine in ker imajo ob številni vsakoletni priglasitvi kot plačujoči prednost. Oproščeni gojenci morajo tudi v službo, da pozneje vstopijo v kako službo, povrniti zavodu stroške šolanja. Lastnoročno spisani prošnji z Din 5 in 20 koleki, katero je vložiti na upravo zavoda najkasneje do konca avgusta in v kateri naj bo navedena tudi velikost posestva starišev, je treba priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, нравstveno spričevalo in obvezo starišev, da bodo krili stroške. Oni pa, ki prosijo za prosta mesta, prilože tudi davčno ali občinsko potrdilo glede velikosti posestva in višine letnih davkov ter obvezo, da ostane sin po študiju doma. Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko-poljedelski tip, zato je zlasti primeren za kmet ske sinove iz živinorejskih krajev mariborske oblasti in Gorenjske. O sprejemu se obveste prosilci pisмено. Sprejeti morajo s seboj prinesli potrebno praznično in delavno obleko, vsak tri pare telesnega perila ter tekoče potreščine: brisače, krtače, nočne copate, zobno krtačico itd., plačujoči tudi dva para rjuh in eno zimsko odejo. Vse korporacije, zlasti učiteljstvo se naproša, da opozore primerne fantje na ta razpis. — Ravnateljstvo.

Kako se bo plačevala trošarina na vino in žganje?

Finančni minister dr. Švrljuga je 20. junija t. l. izdal spremembe in dopolnitve k trošarinskemu pravilniku, ki so jih objavile »Službene Novine« v Beogradu v svoji številki z dne 11. julija t. l. Iz precej obsežnih določb novega pravilnika objavljamo tiste, ki se nanašajo na pobiranje trošarine na vino in žganje.

Trošarina na vino.

Na vino se plačuje državna trošarina 100 D na 100 litrov. Kot vino se smatra samo vino od grozdja. Mošt se ne smatra kot vino ter ni podvržen trošarini, dokler traja vrenje, a najdalje do 20. novembra. Vina, ki vsebujejo več kot 18 odstotkov alkohola, se smatrajo kot spirrit ter so podvržena trošarini kot alkohol po hektoliterskih stopnjah. Trošarina na vino se plača pri puščanju v promet in porabo; plača jo prejemnik vina (kupec), medtem ko je vinogradnik, ki prodaja ali odtuji vino, le dolžan, prijaviti prodajo odnosno odtujitev (na prim. podaritev). Prijavo mora nasloviti na pristojen oddelek finančne kontrole ter mora navesti ime in bivališče prejemnika, vrste in številk sodov ter količino vina. Organi finančne kontrole nato pregledajo pošiljko, ugotovijo količino ter izdajo spremnico v dveh izvodih. Odpošiljatelj sprejme en izvod te spremnice, ki spremlja potem pošiljko na potu, drugi izvod pa dobi oni oddelek finančne kontrole, ki je pristojen za nadziranje prejemnika vina, ki mora takoj, ko prispe pošiljatev, prijaviti prejem pošiljatev in položiti znesek državne trošarine pri pristojni davčni upravi ali pa ga po stali davčni upravi po pošti ali preko pošne hranilnice. Pri transportiranju vina se priznava za izgubo 1 in pol odstotka. Za večje primanjkljaje mora plačati trošarino pošiljatelj.

Vsak prevoz vina v količinah preko 5 litrov mora biti opremljen s priznanico o plačani trošarini ali s potrdilom oddelka finančne kontrole, v kolikor se vino ne prevaža s spremnico vinogradnika. Prav tako se stavlja pod

kontrolno prevoz mošta. Vsako količino mošta preko 25 litrov mora spremljati spremnica, izdana od organa finančne kontrole, ali pa od občine, če ni v bližini vinogradnika oddelka finančne kontrole. Za primanjkljaje preko 1 in pol odstotka je odpošiljatelj dolžan plačati redno trošarino, pri čemer se odbije 10 odstotkov za izgubo pri vrenju.

Pri vsakem prevozu vina, na katero trošarina se ni plačana, jamči pošiljatelj za plačilo državne trošarine, dokler vino ni dospelo na kraj, kamor je bilo poslano. Če pri prevozu nezatrošarinjenega vina nastanejo ovire za nadaljni transport, tedaj mora lastnik vina to prijaviti najbližjemu oddelku finančne kontrole ali policiji, da se sestavi zapisnik, ki se v enem izvodu priloži spremnici, drugi izvod pa se pošlje oddelku finančne kontrole ali carinarnici, ki ima blago sprejeti. V zapisniku je treba tudi poudariti, če se zahteva podaljšanje prevoznega roka. V primeru odklonitve vina mora odpošiljatelj obvestiti oddelke finančne kontrole, ki mu je bila poslana spremnica, in po potrebi zahtevati podaljšanje prevoznega roka, da z blagom lahko disponira. Če se vino vrne pošiljatelju, tedaj se mora pristojni oddelki finančne kontrole prepričati, da je bila pošiljka dejansko vrnjena.

Vinogradniki ne plačajo državne trošarine na ono vino, ki ga porabijo za domačo potrebo, to je na ono vino, ki ga konsumirajo člani rodbine vinogradnika, njegova služinčad, osebe, ki so na hrani in stanovanju pri vinogradniku in delavci, ki obdelujejo vinograd. Kot vinogradniki se smatrajo tudi vinogradniške zadruge. Zadrugniki morejo iz zadrugnih kleti vzeti brez plačila trošarine vso količino vina, ki je bila pridobljena od grozdja, ki sa ga oddali zadrugi.

Vinogradnikom, ki tudi trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali drobno in ki tudi točijo vino ali pa se bavijo s predelavo alkoholnih pijač, se bodo odobrile za domačo porabo brez plačila državne trošarine naslednje količine vina lastnega pridelka: do 4 članov rodbine in služinčadi preko 15 let 400 l letno, od 4—8 članov 600 l, od 8—10 članov 800 litrov in preko 12 članov 1000 litrov.

Taki vinogradniki morajo takoj, ko so preuredili mošt, prijaviti približno količino mošta oddelku finančne kontrole. Ko vino prevre, morajo izvršiti pretakanje najkasneje do dne 31. januarja ter prijaviti točno količino dobljenega vina oddelku finančne kontrole, ki te podatke nato kontrolira in ugotovljeno količino vpiše v skladiščno knjigo. Kleti v samem vinogradu se smatrajo kot skladišča producenta. Vino v teh kletih je podvrženo samo

kontroli in za take kleti ni potrebno nikako odobrenje. V takih kletih se sme spravljati samo grozdje in vino iz lastnega vinograda. Skladiščno knjigo vodi organ finančne kontrole.

Glede privatnih trošarinskih shramb za vino prinaša pravilnik olajšavo v tem, da se izjemoma ne zahteva sozapore od strani finančne kontrole. V takih trošarinskih shrambah za vino se imasta zaradi tega voditi dve shrambišni knjigi, od katerih vodi eno lastnik shrambe v shrambišču samem, drugo pa oddelki finančne kontrole. Pri iznosu vina iz shrambe mora lastnik podati oddelku finančne kontrole prijavo in plačati trošarino na količino, ki jo iznosi. Priznanico o plačani trošarini mora predložiti oddelku finančne kontrole skupno s prijavo. Na račun izgube v shrambišču vina se ob priliki obračuna priznava 0,5 odst. mesečno. Za primanjkljaje do 10 odstotkov letno mora lastnik plačati samo redno trošarino, pri večjih primanjkljajih pa se ima uvesti kazenska preiskava.

V smislu čl. 12 zakona o državni trošarini bo finančni minister odobral plačevanje državne trošarine na obračun vsem onim trgovcem, ki imajo privatna trošarinska shrambišča in ki stavljajo letno v promet najmanj 100.000 litrov vina. Za osiguranje državne trošarine na vino, stavljeno v promet na podlagi obračunskega plačanja, morajo lastniki položiti garancijsko pismo kakega denarnega zavoda ali državne vrednostne papirje po borznem tečaju.

Osebe, ki se bavijo s prodajo ali točenjem vina, morajo voditi poseben register o kupljenem, porabljenem in prodanem vinu. Kot zaloge imajo služiti količine, zatečene dne 15. aprila t. l.

Trošarina na žganje.

Z zadnjo spremembo trošarinskega zakona se je državna trošarina na žganje znižala od 18 na 14 Din od hektoliterske stopnje. To znižanje velja izza dne 15. aprila t. l. Spričo tega odpade doplačilo trošarine na žganje (glede na prvotno povišanje od 15 na 18 Din), ki se je na zaloge od 15. aprila t. l. iztirjalo do 15. maja t. l. in se bo že vplačana razlika povrnila. Interesenti pa imajo tudi pravico zahtevati povračilo razlike, v kolikor so na blago, ki je prišlo v promet po 15. aprilu t. l., plačali trošarino po višji postavki 18 Din namesto sedaj znižane postavke 14 Din. Glede na okolnost, da so bile zaloge po stanju od 15. aprila t. l. obremenjene z državno trošarino od 75 Din, je bila torej obremenitev za 1 D višja kakor izza 15. aprila. Ta razlika pa se ne povrne, ker je ob času, ko se je redna trošarina plačala, ta

po zakonu znašala 15 Din za hektolitersko stopnjo.

V novem trošarinskem pravilniku je povračilo državne trošarine urejeno tako, da se trošarina povrne na posebno prošnjo, ki je kelka presta. To prošnjo je vložiti pri pristojni finančni direkciji; priložiti pa ji je pobotnica, na katero se je pobrala previsoka trošarina. Rok za vlaganje prošnje znaša 6 mesecev in se računa od dneva plačila preveč plačane trošarine. Prošnje za povrnitev trošarine do 10.000 Din rešuje finančna direkcija v lastnem delokrogu, za zneske od 10.000 do 50.000 Din oddelki za davke pri finančnem ministertvu, za zneske preko 50.000 Din pa minister za finance.

ZA RAZVEDRILLO

Gnojnica pri svinjkih in čeber vode. V Dravi pri Brezmem pred leti smrtno ponesrečeni gospod župnik Ivan Baznik je bil že v bogoslovju po telesni moči orjak. V zasneženi zimi se je rad kepal in klical na dvorišču na »aufbiks!« Vsako sneženo bitko je odločil z naribanjem najbolj vztrajnih junakov. Neko pozimsko nedeljo je bil naš Ivan obleden v nov svitel talar in svilen pas ter se držal nekako ponosno. Šaljivec rajni stoperški župnik Širec, kojemu smo pravili baron Gauč, mi je šepnil: »Če speljaš Baznika, da si bo omazal novi talar, bosta južina in pijača zastonj.« Dobil sem kmalu tovariše, pozvali smo novooblečenega na kepanje. Šlo je navzdol po bogoslovnem dvorišču in Ivan za nami, da bi si izbral pripravno žrtev za naribanje. Iz bojazni pred snegom na koži lica so začeli moji sobojevniki dezertirati. Jaz sem se obupno ustavljal napadalcu in ga zvaljal z umikom proti drvarnici na dvorišču. Ko se nisem mogel kam več umakniti, je preganjalec ustavljal kepe, se podprl v bok ter si popravljal rokave s pripombo: »Poba, danes bom naribal tebe za kepe vseh dezertarjev!« V trenutku, ko je segel z goljatsko roko po meni, sem odkočil od drvarnice na levo, skozi vrata proti svinjakom. Dobro mi je bilo znano, da je pred svinjaki prav ozek mo-

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

7.

Materin glas jo je zbudil.

Pravkar je prispela z Zajčjo nogo in neznan zavaznik in prijatelj jo je že obvestil o položaju.

»Mislila sem si, kaj se je zgodilo,« je pravila in prav nič ni bila razburjena. »Koj sem slutila, da se Mariette ni onesvestila. Srčno in pogumno dekletko je. In vedela je, da mora biti še posebno močna, ker so bili dragoceni smaragdi v njenem varstvu.

Vidva pa,« se je obrnila k neznanecu in njegovemu tovarišu, »sta nam storila veliko uslugo. Ne poznam vaju in ne vem, kdo vaju je poslal in vama naročil, da nam in stvari našega kralja pomagata, pa zagotavljam vaju, da vajina usluga ne bo ostala brez plačila. Njegovo veličanstvo naš kralj bo zvedel o tem, kar sta storila za nas. To vama zagotavljam pri časti rodbine de Romaine.«

»Svetoval bi vam, grofica,« je povedal neznan zavaznik, »da bi se obe primerno preob-

lekli medtem ko Zajčja noga in jaz poskrbiva, da varno odpotujeta iz St. Lô. Potegnili smo policijske vohune zelo izdatno za nos, stikali bodo še nadalje za vami po mestu, vi pa ste medtem že zdavnaj v Caenu. Zato ne najdem nobenega razloga, da bi morali svoj prvotni načrt glede potovanja v Rim kakorkoli spremeniti!«

»Čisto res je, čisto res!« je navdušeno pritrjevala grofica. »Vi ste pravi biser, moj dragi prijatelj!«

Čudno se je spremenila grofica de Romaine. Prav nič ji ni bilo več videti njene starosti, revmatizem je izginil in z njim vred je izginila ohromelost, njen glas je bil mladosten in svež, njen obraz pomlajen, njene oči so gorele navdušenosti, njene kretnje so bile živahne in prožne. Vrgla je od sebe šal in čepico in z njo vred tudi starikasto belo vlasuljo, ki je pokrivala njene goste, črne lase.

Mož v delavski obleki se je prizanesljivo smehljajal.

»Tamle imava s tovarišem lepo zbirko najrazličnejših oblek,« je dejal in pokazal na obilno omaro, ki je stala v kotu. »Na razpolago so vam vse. Svetoval bi obleko podeželskega dekleta za komteso in —,« je pridjal pomenljivo, »moško

Iskal je Lin II. zvezek!



Res niste že naročili?

Karl Mayeve knjige?

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostanek bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.